

Årsmelding 2021

Reisa Elvelag

Utarbeidet av:
Hermann O. Hermansen

11.03.2022

Innholdsfortegnelse

1. Styrets beretning 2021	1
2. Styret i Reisa Elvelag	2
3. Forvaltning, reguleringer og fiskeregler	2
3.1. Generelt om reguleringer	2
3.2. Reguleringer av fisket 2021	3
3.3. Midtsesongevaluering	5
4. Fangststatistikk 2021	6
4.1. Laks	6
4.1.1. Gjenutsetting av laks	8
4.2. Sjørørret	9
4.3. Sjørøye	10
5. Overvåkning av gyte- og laksebestanden	10
5.1. Telling av gytelaks	10
5.2. Yngeltetthet	12
5.3. Innslag av oppdrettslaks	12
5.4. Innslag av pukcellaks	13
6. Oppsynsvirksomhet	15
7. Salg av fiskekort	17
7.1. Innenbygds fiskeberettigede -bygdekort	17
7.2. Salg av fiskedøgn og døgnkort	18
8. Elvelagets økonomi	19

1. Styrets beretning 2021

Reisa Elvelag er den lokale forvalter av det nasjonale laksevassdraget Reisavassdraget i Nordreisa kommune, Troms og Finnmark Fylke. Reisa Elvelag ble etablert i 1995 som følge av en dom i sak 1900-1988-0003, rettsbok for Nord-Troms jordskifterett. De første vedtektene var gjeldene til og med 10. september 2013. Disse ble så erstattet av nye vedtekter 11. september 2013 som følge av ny dom i jordskifteretten datert 25.06.2013. Senere er vedtektene blitt oppdatert og justert med gjeldende vedtekter fra og med årsmøte i 2021.

Reisa Elvelag har som formål å samle grunneierne og de fiskeberettigede for, i fellesskap, å forvalte fiskeressursene i den lakseførende delen av Reisaelva på en forsvarlig og langsiktig måte til det beste for medlemmene. Laget skal sikre at det biologiske produksjonsgrunnlaget i vassdraget ivaretas. Laget skal legge til rette for lokal næringsutvikling og kan formidle salg av fiskekort til eksterne. Videre skal laget samarbeide med offentlige forvaltningsorgan.

Årsmøte:

Årsmøtet er lagets øverste organ og består av:

- Private grunneiere med 15 stemmer
- Statskog med 15 stemmer
- De fiskeberettigede med 20 stemmer

Styret:

Styret i Reisa Elvelag er sammensatt av:

- Statskog med 2 representanter
- Private grunneiere med 2 representanter
- De fiskeberettigede med 3 representanter

Reisa Elvelag sin hovedinntekt kommer fra innkreving av forvaltningsavgift for salg av fiskekort. I tillegg får elvelaget tilskudd til forvaltningstiltak fra Statsforvalteren i Troms og Finnmark og Miljødirektoratet. Reisa Elvelag har en avtale med Arktisk Geotek AS om drift av sekretariatet. Hermann O. Hermansen har vært daglig leder siden mai 2018.

Årsregnskapet er avgitt under forutsetning av fortsatt drift. Årsregnskapet for 2021 viser et negativt resultat på kr 319 504,-. Det negative resultatet skyldes lavere inntekter fra fiskekortsalg. En av grunnene til lavere fiskekortsalg er begrensninger i sesongen og stengning for laksefiske fra 2. august. Revisjon av årsregnskapet 2021 ble utført av Harald Erik Johannesen og Anton Severinsen.

Styret har i løpet av driftsåret 2021 gjennomført 5 ordinære styremøter og behandlet 43 saker. Styreleder deltok på fagsamling for havbruks- og villaksnæringen, 12-14 november i Salangen. Daglig leder har vært involvert i prosjektet «Reisaelva og de unges interesse for villaksen». Dette var andre året prosjektet ble gjennomført med prøv fiskedager og en drivtelling for ungdomsskoleelever, samt villaksdag med foredrag etc. på Halti. Prosjektet er et samarbeid mellom Nordreisa jeger og fisk, elvelaget, Reisa Villakssenter, Halt nasjonalparksenter og Nord-Troms museum.

Daglig leder og styreleder arrangerte pizzakveld i desember for alle som bidro i dugnaden mot pukkellaks.

Virksomheten til Reisa Elvelag medfører ikke miljøforurensning.

2. Styret i Reisa Elvelag

Styret i Reisa Elvelag bestod i 2021 av 2 representanter fra private grunneiere, 2 faste representanter fra Statskog og 3 representanter fra de fiskeberettigede.

I forkant av årsmøte ble det gjennomført valgmøter for private grunneiere og fiskeberettigede. Årsmøtet var berammet til 25 mars 2021, men ble utsatt på ubestemt tid som følge av koronapandemien og de nasjonale smittevernsrestriksjonene. Det utsatte årsmøte ble gjennomført 25.05.2021.

Terje Nordberg ble gjenvalgt som representant for private grunneiere med Jan Harald Tørfoss som personlig vara. For de fiskeberettigede ble Dag Åge Båtnes valgt inn som ny representant og erstattet dermed Truls Bergmo som ønsket gjenvalg. Fra Statskog overtok Magnus F. Berg styreplassen etter Lars Frihetsli.

Det sittende styret i 2021 bestod av følgende personer etter årsmøte:

Representant	Reprenterer	Virketid	Rolle	Vararepresentant(er)
Harry Fyhn	Fiskeberettigede	Til valg 2022	Leder	1. Johnny Bjerk 2. Steinar Østgård 3. Frank Langånes
Magnus F. Berg	Statskog	-	Nestleder	
Knut Fredheim	Statskog	-	Medlem	
Dag Åge Båtnes	Fiskeberettigede	Til valg 2023	Medlem	1. Johnny Bjerk 2. Steinar Østgård 3. Frank Langånes
Odd K. Kristiansen	Fiskeberettigede	Til valg 2022	Medlem	1. Johnny Bjerk 2. Steinar Østgård 3. Frank Langånes
Svein-Erik Andersen	Private grunneiere	Til valg 2022	Medlem	Roald Storslett
Terje Nordberg	Private grunneiere	Til valg 2023	Medlem	Jan-Harald Tørfoss

3. Forvaltning, reguleringer og fiskeregler

3.1. Generelt om regulering av Reisaelva

Reisa Elvelag har på generelt grunnlag lagt ned betydelig med ressurser i forvaltning av Reisaelva. Elvelaget har utarbeidet en driftsplan som er den langsiktige forvaltningsstrategien elvelaget styrer etter. Driftsplanen utarbeides for 5 år av gangen og gjelder frem til og med 2025. Ny driftsplan 2021-2025 ble lagt frem på det utsatte årsmøte i mai 2021.

Arbeidet som er gjennomført lokalt viser at Reisa Elvelag har oppfylt de krav som stilles til en lokal og selvstendig forvaltning. Dette arbeidet gjelder blant annet god innrapportering av fangst og en tilstrekkelig og god organisering av Reisaelvas rettighetshavere. Siden 2008 har elvelaget overvåket yngelbestanden, kartlagt

innslaget av oppdrettslaks og mengden gytelaks. Elvelaget har også de siste årene gjort tiltak for utfisking av pukkellaks.

Kun 2 av de siste 9 sesongene har Reisaelva oppnådd fastsatt gytebestandsmål. De 4 siste sesongene er gytebestandsmålet ikke oppnådd. Dette til tross for at fiskepresset har gått betydelig ned etter innføring av døgnkortordningen og gradvis strengere restriksjoner på fiske. På bakgrunn av ikke oppnådd gytebestandsmål innførte elvelaget svært strengere reguleringer i 2021 sesongen med mål om å begrense beskatningen av laks betydelig. Det ble stengt for laksefiske fra 2. august som følge av en dårlig midtsesongevaluering. En beslutning tatt i samråd med Miljødirektoratet. Som følge av de siste års negative trend er det stor sannsynlighet for at det vil bli stengt for laksefiske i 2022.

Reisa Elvelag har siden oppstarten fått utviklet gode rutiner for daglig drift av laget i samarbeid med et aktivt og kompetent styre. På bakgrunn av dette anser vi Reisa Elvelag som en godt organisert og veldreven lokal forvalter av villaksen.

3.2. Regulering av fisket i Reisaelva 2021

Fra 2015 sesongen ble det innført døgnkortordning i Reisaelva. Dette førte til mindre tilgang på fiske enn tidligere, da antallet fiskekort ble betydelig redusert. Tilgjengelige daglige døgnkort har de siste årene vært 220 stk, som har blitt fordelt 60/40 mellom grunneiere og fiskeberettigede. Siden innføring av ny ordning har det vært små årlige justeringer i reguleringen av fiske. Den største endringen kom ved endring i sonesystemet i 2017 hvor sonene i Nerelva (sone 1-10) ble sammenslått. Fra og med 2020 sesongen ble sonesystemet endret tilbake til slik det var før 2017 med individuelle soner i Nerelva.

Sesongen for laksefiske var i 2021 fra 1. juli til 15. august i hele elva, med sjøørretfiske fra 16. august til 14. september i sone 1-Bergmo bru i sone 5. Det var også lagt inn døgnfredning mandager og tirsdager i laksesesongen. I tillegg ble sone 19 i «Øverelva» stengt for fiske. Som følge av en dårlig midtsesongevaluering ble laksefiske stoppet fra 2. august.

Regulering av fiske for innenbygds fiskeberettigede og grunneiere:

I henhold til 60/40 fordelingen ble 220 daglige døgnkort fordelt mellom grunneierne som fikk 132 stk og de fiskeberettigede som fikk 88. I sjøørretsesongen ble 80 daglige fiskedøgn fordelt med 48 til grunneierne og 32 til de fiskeberettigede.

Fordelingen av antallet kort på soner i 2021 sesongen:

SONE	STREKNING FRA-TIL	GRUNNEIERKORT/DØGN	BYGDEKORT/DØGN
1	Sjøen-Røyeelva	20-21	13-14
2	Røyeelva-Moskodalselva (munningen)	6-7	4-5
3	Moskodalselva (munningen)-Nybrua ved Einevoll	9-10	6-7
4	Nybrua ved Einevoll-Geiraelva	5-6	3-4
5	Geiraelva-Vankaelva (Vinnelys sagbruk)	7-8	5
6	Vankaelva (Vinnelys sagbruk)-Nedre del av Veraniva	6-7	4-5
7	Nedre del av Veraniva-Avtimakulpen	5-6	3-4
8	Avtimakulpen-Svartfoss bru	8-9	5-6
9	Svartfoss bru-bekk nord for Bilto	7-8	5
10	Bekk nord for Bilto-Hedamukka	9-10	6-7
	Antall døgnkort i Nerelva	87-88	59

SONE	SONE SKILTET	STREKNING FRA-TIL	GRUNNEIERKORT/DØGN	BYGDEKORT/DØGN
11	11-16	Hedamukka - Molliselvmunningen	25	16
12	17-18	Molliselvmunningen - Naustneset	11	7
13	19	Naustneset - Imofossen	STENGT	STENGT

Bakgrunnen for å stenge for fiske i sone 19 (Naustneset-Imofossen) er for å frede et av de beste gyteområdene for laksen.

Fristen for uttak av grunneier- og næringskort ble opprinnelig satt til 1. april, med krav om at 1/3 av forvaltningsavgiften for uttatte kort skulle betales i forkant. Dette ble endret på årsmøte 25. mai hvor det ble bestemt at betalingen av forvaltningsavgiften skulle flyttes til etter sesongen slik praksisen har vært de siste årene. Begrunnelsen for dette var at det knyttet seg stor usikkerhet til fiskekortsalget som følge av koronapandemien.

Kortprisene for sesongen 2021 ble noe justert i forhold til tidligere år. For grunneierne ble det satt lik pris på næringskort i hele elven, og ikke som tidligere da det var billigere for kort i sone 11-19 i «Øverelva». For de fiskeberettigede ble det differensierte sesongkort med ulik pris for tilgang på antall døgn.

Forvaltningsavgiften per døgn for uttak av næringskort er som i tabellen under:

Periode	1/7-20/7	21/7-31/7	1/8-15/8
Sone(r)			
Sone 1-18	420.-	388.-	310.-

For næringskort i sjørretsesongen 16. august-14. september koster det kr 125,- per kort i forvaltningsavgift.

Forvaltningsavgift 2021:

Korttype	Forvaltningsavgift
Bygdekort - full sesong	1 990.-
Bygdekort - 20-40 døgn	800.-
Bygdekort - opptil 20 døgn	300.-
Bygdekort barn 12-16 år*	0.-

*Bygdekort for barn 12-16 år er gratis, men det må likevel bookes fiskedøgn via scanatura.

Regulering av fiske for utenbygdsfiskere:

Utenbygdsfiskere må i utgangspunktet kjøpe kort direkte fra grunneier. Reisa Elvelag har for 2021 sesongen solgt kort via Scanatura-systemet på vegne av enkelte grunneiere.

Fiskekort tilgjengelig på det åpne markedet i 2021 var:

- Statskogs kort i Øverelva (sone 11-16 og 17-18) via Scanatura solgt av Reisa Elvelag
- Statskogs kort i Nerelva (sone 4, 6,7,8,9 og 10) via Inatur
- Næringskort uttatt og videresolgt av grunneier selv
- Enkelte eiendommer solgt av Reisa Elvelag på vegne av grunneier(e).

3.3. Midtsesongevaluering

Som en del av Reisaelvas forvaltningsregime gjennomføres det årlig en midtsesongevaluering for å vurdere sannsynligheten for å oppnå gytebestandsmålet ved sesongslutt. Grunnlaget for midtsesongevalueringen er antall kilo hunnfisk som er gått opp i elva for å gyte. Gytebestandsmålet til Reisaelva er satt til 3 652 kg hunnfisk.

Midtsesongevalueringen for Reisaelva er noe utfordrende, da det ikke finnes overvåkning av oppvandringen i elva. Vurderingene baserer seg på antallet laks som er innrapportert i fangststatistikken, og man legger til grunn en fangsteffektivitet på 50%. I tillegg har det de siste tre sesongene blitt gjennomført drivtelling av enkelte elvestrekninger som en del av vurderingsgrunnlaget for midtsesongevalueringen.

Årets midtsesongevaluering ble gjennomført 24.07.2021 etter 17 fiskedøgn. Laksefiske startet 1. juli med døgnfredning hver mandag og tirsdag. Til sammenligning ble midtsesongevalueringen sesongen 2019 og 2020 gjennomført etter 22 fiskedøgn. Fangsttallene viste at det var fanget/sluppet ut 1 816,8 kg laks. Av det totale antallet er det ifølge statistikken sluppet ut 1 147,6 kg storlaks. Snittvekten på laks var på dette tidspunktet 6,78 kg. Sammenligner man med 2020 var det etter 13 fiskedøgn fanget 2 362 kg og 1 995 kg i 2019 etter 13 fiskedøgn.

Resultatet fra årets evaluering basert fangststatistikk viser et avvik på -1 015 kg i forhold til gytebestandsmålet for et tidlig år og -364 kg for et normalt år. Det vil si at man estimerer en forventet gytebestandsoppnåelse på henholdsvis 72% og 90%. Dette resultatet er det dårligste på flere år.

Tilstanden til laksebestanden og sannsynligheten for oppnåelse av gytebestand kan ikke basere seg på kun fangsttallene slik midtsesongevalueringen legger opp til når man ikke har overvåkning av oppgangen. Erfaringer fra tidligere år viser at fangst av laks er klart størst i starten av sesongen, før det avtar kraftig i august. Derfor gir en midtsesongevaluering kun basert på fangststatistikk et noe skjevt og misvisende bilde. Dette erfarte man blant annet i perioden 2018-2020 hvor midtsesongevalueringen viste gode prognoser for å nå gytebestandsmålet, men man var likevel ikke i nærheten av oppnåelse når gytebestanden av laks ble drivtelt på høsten.

Det var derfor urovekkende at årets midtsesongevaluering viste at man ikke ville oppnå gytebestandsmålet. Drivtellingen som ble gjennomført viste også at det stod lite laks i elven. Ifølge handlingsregelen for midtsesongevaluering fastsatt av Miljødirektoratet kunne ikke gjeldende fiskeregulering fortsette basert på

gjeldende fangsttall. Basert på resultatene havner man innenfor handlingsregel 3; gytebestandsmålet ser ikke ut til å bli nådd med nåværende beskatning. Beskatningen må reduseres resten av sesongen slik at gytebestandsmålet nås, eller slik at avviket blir minst mulig.

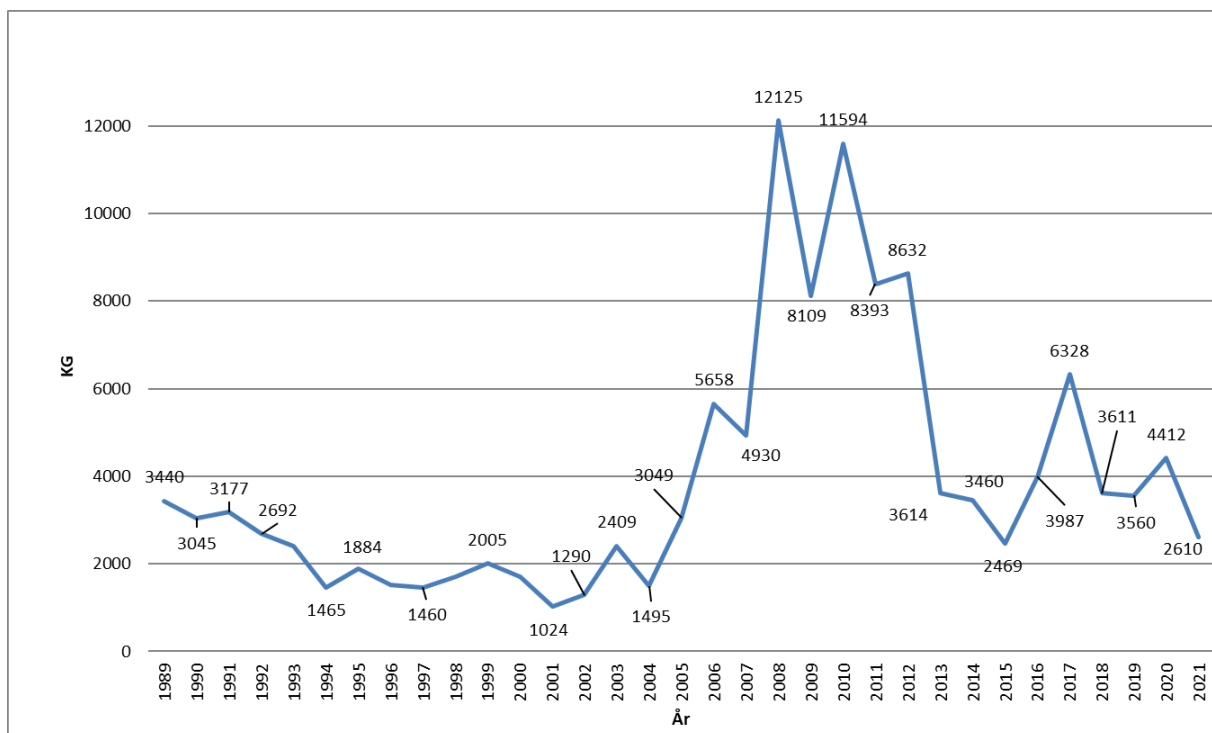
Selv om antall fiskedøgn før midtsesongevaluering var lavere sammenlignet med tidligere år og det generelle fisketrykket noe lavere, var resultatene såpass urovekkende og føyde seg inn i en negativ trend for laksebestanden som vi har sett utvikle seg de siste årene. Styret gjennomførte derfor et styremøte for å diskutere hvilke tiltak som skulle iverksettes. Etter råd fra Miljødirektoratet valgte styret å stenge elva fra og med 2. august for å stoppe beskatningen av laks. Det ble åpnet for sjørrettsfiske fra 18. august frem til 14. september i nederste del av elven (sone 1-Bergmo bru).

For mer informasjon om midtsesongevalueringen 2021, se egen rapport på elvelagets hjemmeside.

4. Fangststatistikk 2021

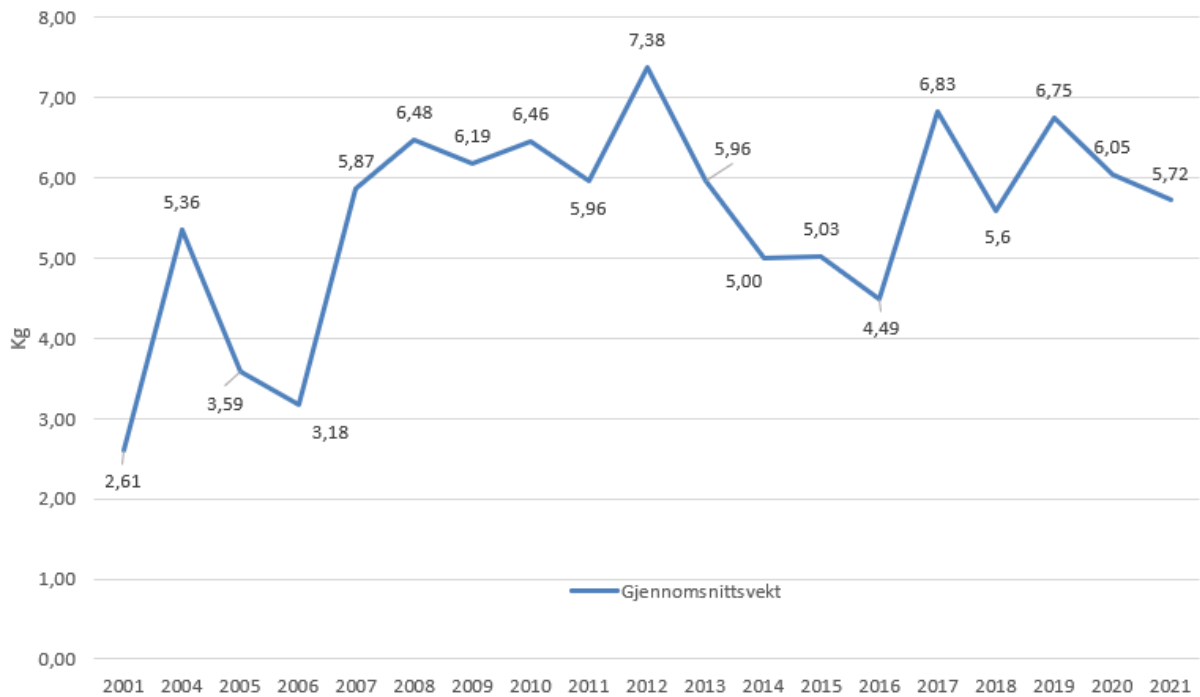
4.1. Laks

Totalt 2 610 kg laks ble fanget i Reisaelva sesongen 2021. Dette er en nedgang på 1 802 kg sammenlignet med 2020. Nedgangen i fangst skyldes blant annet mye kortere fiskesesong etter innføring av fredningsdøgn mandager og tirsdager fra sesongstart 1. juli og stengning av elven 2. august. Det er derfor vanskelig å sammenligne fangstresultatene fra tidligere sesonger. Prognosene for 2021 sesongen var like fullt veldig dårlig med en start på sesongen som var den dårligste på flere år. Trolig ville man ved fullført sesong havnet rundt 3 tonn dersom man baserer seg på normal fangstkurve utover i august. Figur 1 viser totalfangsten av laks i perioden 1989-2021. Rapporteringen før 2000-tallet er mangelfull.

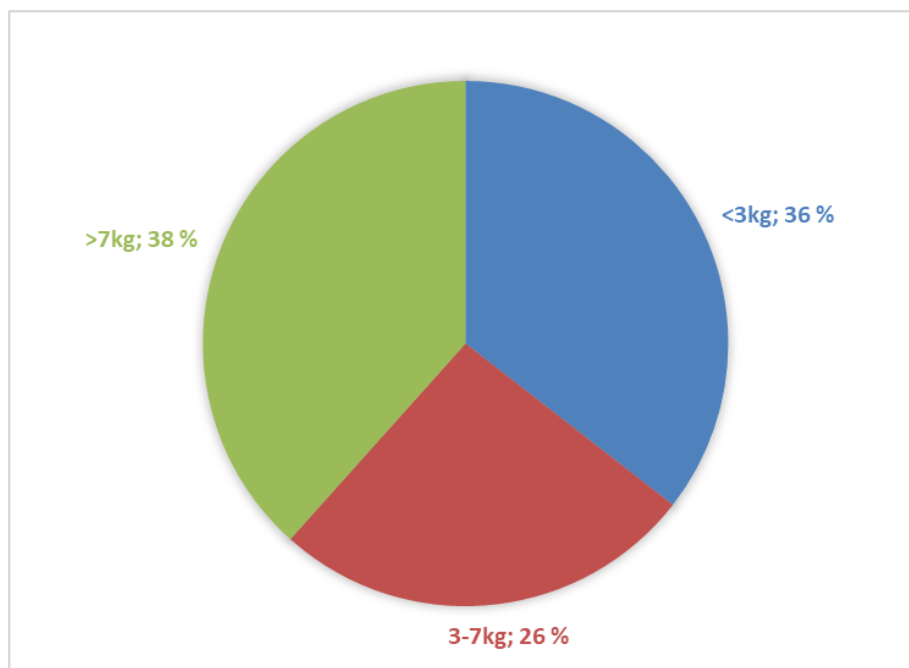
Figur 1: Antall kg fanget laks i perioden 1989-2021.

Gjennomsnittsvekten for laks i 2021 endte på 5,72 kg. Utviklingen av gjennomsnittsvekt i perioden 2001-2021 er vist i figur 2. Tall fra 2002 og 2003 sesongen mangler.

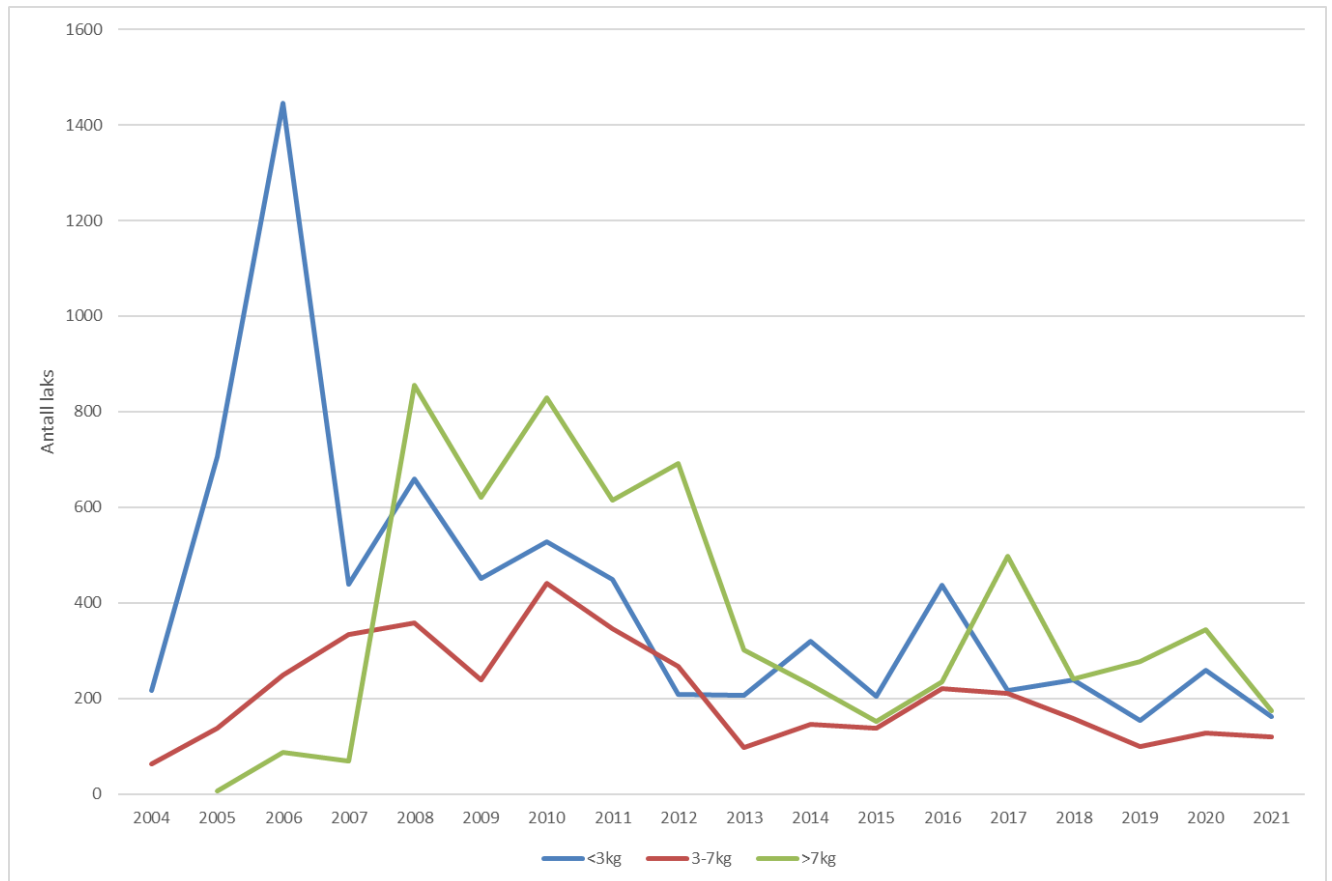
Figur 2: Gjennomsnittsvekt på fanget laks i perioden 2001-2021.

Totalt 456 laks ble fanget i Reisaelva sesongen 2021, fordelt på 175 laks over 7 kg (storlaks), 119 laks mellom 3 og 6,9 kg (mellom laks) og 162 laks under 3 kg (smålags). Se figur 3 for relativ fordeling av laks i de ulike størrelsesgruppene.

Figur 3: Relativ fordeling i antall laks fanget i de ulike størrelsene i 2021.

Antallet små-, mellom- og storlaks i perioden 2004-2021 er vist på figur 4. Trenden de siste årene viser en relativt jevn fordeling mellom de ulike størrelsesklassene. En må tilbake til 2016 for å finne et «smålaks»-år, der andelen smålaks var høy sammenlignet med mellom- og storlaks. Andelen storlaks har fra 2008 og frem til i dag vært dominerende, med unntak i årene 2014-2016 som har hatt flere smålaks enn storlaks.

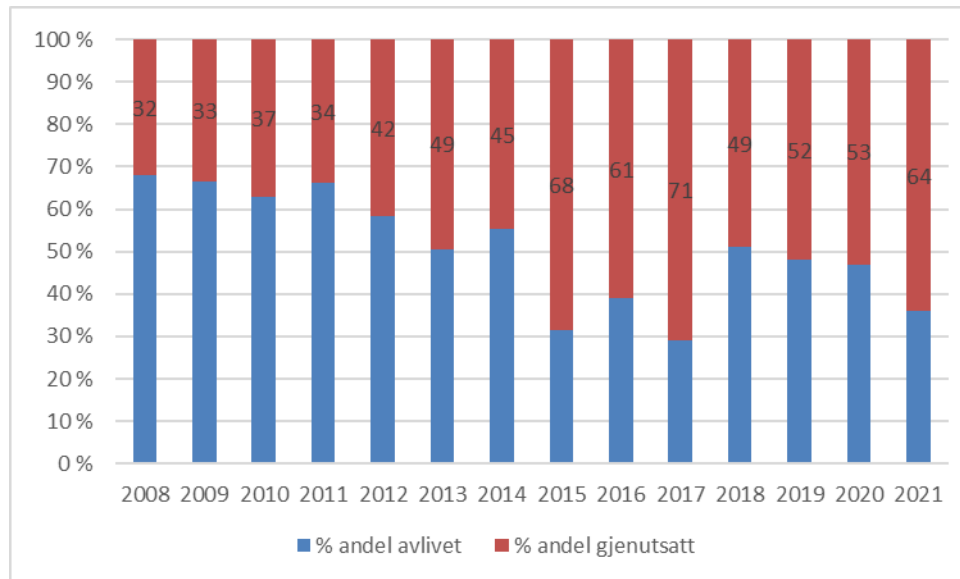

Figur 4: Fordeling av antall laks i vektclasser for perioden 2004-2021.

4.1.1. Gjenutsetting av laks

En viktig del av forvaltningsregimet i Reisaelva er gjenutsetting av laks. Etter mange år på 1990-tallet med dårlige fangster har Reisaelva vært en foregangs elv i Norge, innenfor gjenutsetting av laks. Fra og med 2005 ble det bestemt at all laks over 5 kg var fredet og de som ble fanget skulle slippes ut igjen. Dette ble gjort som et tiltak for å bygge opp gytebestanden i elven. Et resultat av tiltaket var at gjenutsettingsgraden økte betydelig. Etter 2005 har det vært noen justeringer i fredning av laks, der det enkelte år har vært lov å ta hannlaks over 5 kg. I 2020 og 2021 sesongen har all laks over 5 kg vært fredet.

Fangsttallene viser at av 456 registrerte laks ble 292 laks meldt satt ut igjen. Basert på antall fisk gir dette en gjenutsettingsandel på 64 %. Laks som er satt ut igjen utgjør en vekt på 1 943 kg, noe som er en andel på 74,4 % basert på antall kg laks. Gjenutsettingsandelen for storlaks var ifølge statistikken på 86 %. Det bemerkes at statistikken er basert på innlevert fangstrappport og kan dermed avvike.

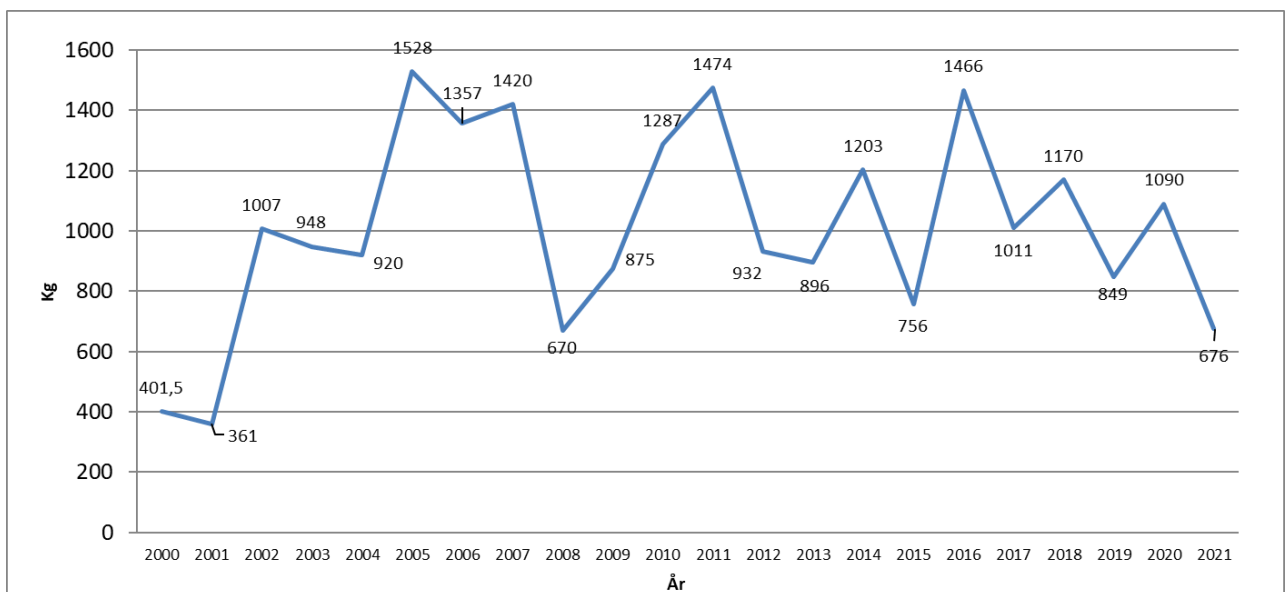

Figur 5: Gjenutsettingsgrad i Reisaelva perioden 2008-2021.

4.2. Sjørørret

Totalt ble det fanget 676 kg sjørørret sesongen 2021, en nedgang på over 400 kg sammenlignet med fjoråret (1089 kg). Fangsten av sjørørret er det laveste siden 2008. Reisaelva var stengt fra 2-17. august, men åpnet for sjørørretfiske i perioden 18. august – 14. september. Det er i hovedsak mot slutten av august og i september det fanges mest sjørørret. De siste to sesongene er det rapportert om senere oppgang av større mengder sjørørret. Flere antyder at mye oppgang skjer også etter fisket avsluttes 14. september. I september ble det skutt en sel i nedre del av vassdraget, noe som kan ha påvirket oppgangen av sjørørret i en periode. Til tross for en nedgang i fjor vurderes sjørørretbestanden i Reisaelva å være god.

Fangst av sjørørret i perioden 2000-2021 er vist på figur 6.

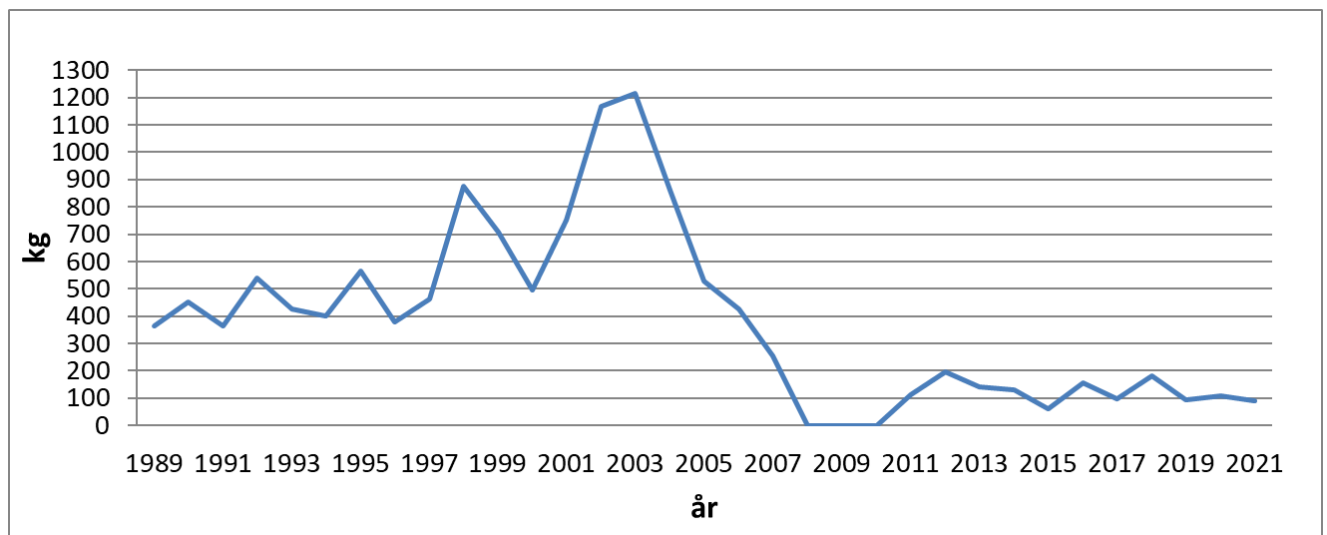

Figur 6: Viser til utviklingen i fangst av sjørørret (kg) i Reisaelva i perioden 2000-2021.

4.3. Sjørøye

Det ble fanget totalt 80 sjørøyer med en vekt på 91,8 kg sesongen 2021. Ser man på den historiske Nedgangen av sjørøyebestanden i Reisavassdraget har vært markant i fra toppårene rundt midten av 2000-tallet. I perioden 2008-2010 var sjørøya fredet. I 2011 ble det åpnet for et begrenset fiske i perioden 1-21. juli, og i 2012 for fiske hele sesongen. I perioden 2014-2020 har det vært tillatt å fiske sjørøye i perioden 10. juli – 10. august. På grunn av stengning av elva fra 2-17. august ble sjørøyefisket noe kortet ned i sesongen 2021.

I perioden 2011-2021 etter åpning av begrenset fiske gjennom sesongregulering har fangsttallene holdt seg stabilt. Erfaringene de siste årene tilsier at det er et fåtall som fisker spesifikk mot røya, noe som kan forklare de lave fangsttallene. Hvordan røyebestanden i Reisaelva er per i dag er vanskelig å konkludere med, da det ikke gjennomføres spesifikk kartlegging og telling av arten. Det er likevel ingenting som tyder på at bestanden er økende.

Figur 7: Fanget sjørøye (kg) i perioden 1989-2021.

5. Overvåkning av gyte- og laksebestanden

Reisa Elvelag har siden 2010 gjennomfører årlig et overvåkningsprosjekt for å kartlegge gytebestanden av laks i Reisaelva. Det gjennomføres telling av gjenstående gytelaks på høsten ved hjelp av drivtelling. I tillegg inngår prøvafiske etter oppdrettslaks og yngeltelling som en del av overvåkningsprosjektet. Prosjektet finansieres gjennom tilskuddsmidler fra Statsforvalteren i Troms og Finnmark, i tillegg til egeninnsats fra elvelaget.

5.1. Telling av gytelaks

Drivtelling av laks for overvåkning av gytebestanden i Reisaelva ble gjennomført 23-25 september.

Elvestrekningen fra Øverfossen i sone 19 til Snemyr i sone 1 ble undersøkt. Dette er en elvestrekning på i overkant av 70 km. Tellingen av laks ble gjennomført av lokale elvebåtførere og drivtelleere i samarbeid med «profesjonelle» drivtelleere fra Naturtjenester i Nord. Det var gode siktforhold under store deler av drivtellingen.

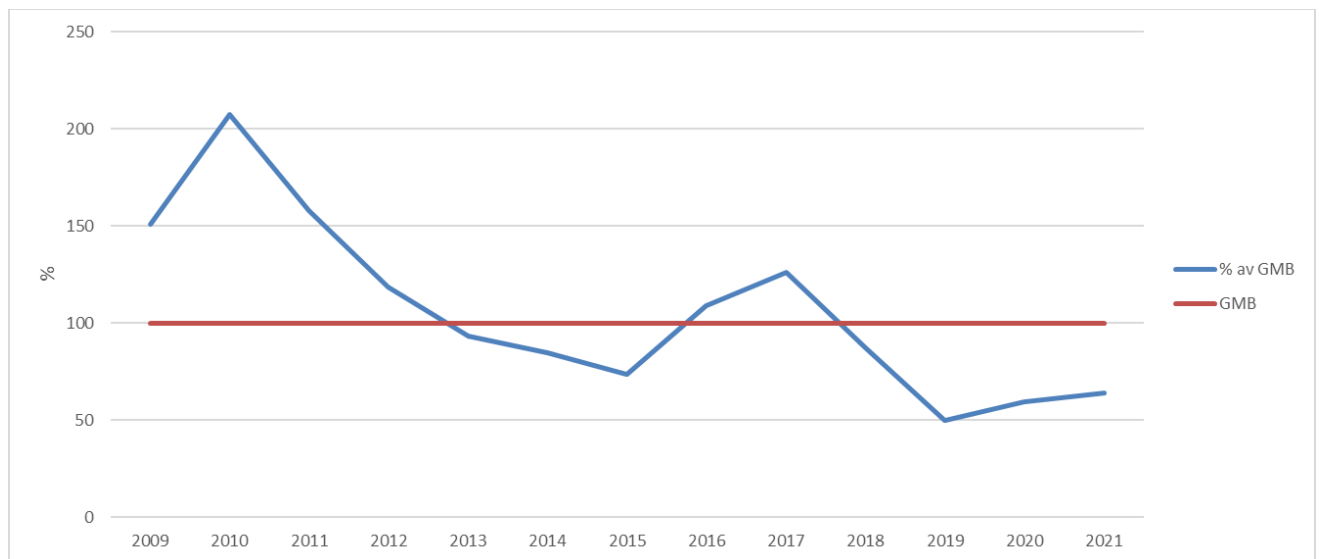
Kun for øvre del av rode 1 var sikten dårlig på grunn av regnvær natten før. Denne delen ble gjennomført alene siste dag.

Resultatet fra tellingen i 2021 viser observasjon av totalt 361 laks, fordelt på 161 storlaks, 90 mellomlaks og 110 smålaks. Da drivtellingsmetoden ikke klarer å fange opp 100 % av all laksen i elva blir tallene for observert laks justert for ikke undersøkte områder og ikke oppdaget laks. Når man legger til disse tallene ender årets resultat på 588 laks. På bakgrunn av resultatene fra drivtelling er det estimert at Reisaelva i 2021 har en gytebestand på 2 351 kg hunnlaks, noe som gir 64% oppnåelse av gytebestandsmålet på 3 652 kg. Fangsteffektiviteten er beregnet til 44 % og inkluderer gjenutsatt laks.

Dette er 4 sesongen på rad der gytebestandsmålet ikke oppnås for Reisaelva. Figur 8 viser oversikt over %-vis oppnåelse av gytebestandsmålet i perioden 2009-2021. Siden 2013 er gytebestandsmålet kun oppnådd i 2016 og 2017. Det betyr at det er for lite laks til å produsere nok yngel for å sikre en bærekraftig og reprodutiv laksebestand. Denne nedgangen kommer til tross for at Reisa Elvelag har innført stadig strengere restriksjoner de siste årene. Fisketrykket er også betydelig lavere nå sammenlignet med før 2015, da dagens fiskeordning trådte i kraft.

Fangststatistikk og resultat fra drivtelling viser også at det er spesielt i øvre del av elva (sone 11-19) at det er lite laks. Dette er en utvikling man har sett i flere år og bakgrunnen for at man blant annet har hatt sone 19 stengt gjennom hele 2021 sesongen.

Det er utarbeidet en egen rapport for overvåkningsprosjektet i Reisaelva 2021 som er publisert på elvelagets hjemmeside; [Rapport overvåkningsprosjektet 2021 og tiltak mot pukkellaks - reisaelva.no](https://www.reisaelva.no/rapport-overv%C3%A5kningsprosjektet-2021-og-tiltak-mot-pukkellaks)

Figur 8: Oppnåelse av gytebestandsmål i perioden 2009-2021.

5.2. Yngeltetthet

Yngeltelling ved hjelp av el-fiske har vært en del av det forvaltningsrettede overvåkningsprosjektet i Reisaelva i flere år. Dette gjør at det finnes gode dataserier til bruk i forvaltningsarbeidet. På grunn av utfordrende forhold i elva og andre faktorer som Reisa Elvelag ikke kan kontrollere har yngeltellingen dessverre blitt avlyst tre av de siste fire sesongene. Sist gang det ble gjennomført var i 2019, da av Naturtjenester i Nord ved Rune Muladal.

Det ble da el-fisket på samme 11 stasjoner som tidligere år. Tettheten av laksyngel eldre enn 0+ varierte fra 4-45 per 100m². Tetthet av eldre laksyngel var generelt lavere enn 2017 registreringene for hele elva. I øvre del av elva (Sappen-Nausti) var tettheten lavere enn snittet fra 2010-2017. Andel årsyngel var som tidligere år høy på de fleste stasjonene.

Fra tidligere år har statusen vært at for laksunger eldre enn 0+ (årsyngel) har snittet de siste 7-8 årene variert fra 35 til 49 ungfisk per 100 m². Dette beskrives som tilfredsstillende yngeltall for elva, selv om det ses stor variasjon på de individuelle tellestasjonene fra år til år.

Tellingen i 2019 viser at yngeltallene har gått ytterligere ned siden 2017. Dette gjelder generelt for hele elva, men spesielt i «Øverelva».

Reisa Elvelag er svært opptatt av at det blir gjennomført yngeltelling i 2022, da det er viktig å få en oppdatering på yngelsituasjonen i elven siden 2019.

5.3. Innslag av oppdrettslaks

For vurdering av innslaget med oppdrettslaks i Reisaelva gjennomføres det årlig prøvefiske på høsten med mål om å samle inn minimum 50 skjellprøver til analyse. I tillegg samles det inn skjellprøver fra sportsfiske på sommeren. Antallet prøver som tas både på sommerfiske og prøvefiske er relativt lav slik at andelen oppdrettslaks i % ofte blir høy, selv om antallet oppdrettslaks er relativt beskjedent.

I perioden til og med 2010 var innslaget av oppdrettslaks i Reisaelva på et relativt lavt nivå (2-6 %), sammenlignet med nivået i mange andre norske lakseelver. Fra 2011 ble det en økning i innslaget av oppdrettslaks på høst-/overvåkingsfisket, med en andel på 18,2 % oppdrettsfisk. Økningen fortsatte også året etter med en andel på 19,6 % under prøvefiske og 9,4 % under sommerfiske. I perioden 2014-2016 snudde trenden og innslaget av oppdrettslaks var nede på ca. 5 % i 2016. I 2017 ble det tatt 4 oppdrettslaks under prøvefiske noe som gir en andel på 11,4 %. For 2018 ble kun 1 oppdrettslaks analysert og i 2019 var det 2 oppdrettslaks fra prøvefiske og 1 fra ordinært sportsfiske. Ingen av skjellprøvene levert i 2020 var oppdrettslaks.

Prøvefiske etter oppdrettslaks ble i 2021 gjennomført i perioden 30. august til 14. september. I tillegg ble det gjennomført 4 prøvefiskedager for elever fra Storslett ungdomsskole i regi av prosjektet «Reisaelva og de unges interesse for villaksen». Siste prøvefiskedag var 23. september. Etter to sesonger med trådt fiske og ikke oppnådd målet om minimum 50 skjellprøver i hverken 2019 eller 2020, var det gledelig at det i 2021 ble samlet inn 55 prøver til analyse. Som følge av laksebestandens negative utvikling de siste årene ble prøvefiske avsluttet like etter 50 passerte prøver, nettopp for å skåne bestanden mest mulig.

Av de 55 prøvene som ble sendt inn til analyse er det ingen som er blitt klassifisert som oppdrettslaks. Det samme gjelder for prøvene under sommerfiske som fortløpende blir analysert av Veterinærinstituttet. Totalt ble 33 prøver fra sommerfiske analysert.

I løpet av sesongen ble to laks tatt prøver av og sendt til gentesting. Disse var lignet mistenkelig på en støing, da de var tynne og med ferskvannslus (figur 9). Resultatene fra gentesting viser stor sannsynlighet for villaksopprinnelse. En av disse fiskene ble funnet død i elva og i tillegg til gentesting ble det besluttet å sende fisken til analyser hos Veterinærinstituttet, da man fryktet noe sykdom. Resultatet fra denne analysen viste at laksen ikke hadde noen av de særlig alvorlige, listeførte sykdommene som furunkulose, infeksjøs lakseanemi eller bakteriell nyresyke.

Figur 9: Bilde av laks som ble tatt under prøvefiske. Laksen var veldig tynn. Ble tatt skjellprøver som ble sendt til analyse og gentest. Foto: Truls Bergmo.

5.4. Innslag av pukkellaks

Det var forventet et stort innsig av pukkellaks til Reisaelva sesongen 2021. Reisa Elvelag forberedte seg derfor med innkjøp av garn og diverse utstyr til igangsettelse av utfisking. Det ble også utarbeidet en tiltaksplan. I tillegg var man tidlig på plass med nødvendige tillatelser fra Statsforvalteren i Troms og Finnmark, samt søkte tilskuddsmidler. Reisa Elvelag fikk innvilget kr 85 000,- fra Miljødirektoratet til tiltak mot pukkellaks.

De første tips fra fiskere om observasjoner av pukkellaks kom rundt 10. juli og det ble dermed iverksatt drivtelling 12. juli i nedre del av elven for å kartlegge mengden pukkellaks. Det ble også iverksatt utfisking samme dag. Aktiviteten med utfisking av pukkellaks fortsatte frem til 10. august. En enkel fiskefelle ble også forsøkt bygd og satt ut nede ved Styggøya i sone 1 (figur 11). Her oppstod det problemer med å få elveløpene fullstendig stengt av.

Resultatet fra årets tiltak mot pukcellaks viser at ca. 1 000 pukcellaks ble tatt ut med garn, samt 104 stk ved hjelp av ordinært stangfiske. Trolig er det noe mer som er tatt ut, men ikke blitt rapportert. Drivtelling gjennomført 3. august fra sone 3 og nedover talte mer enn 1 440 pukcellaks. Antallet pukcellaks som ble tatt ut av elven hadde ikke vært mulig uten en fantastisk dugnadsgjeng som har stått på sent og tidlig for å bidra i bekjempelsen mot pukcellaks. Reisa Elvelag er svært takknemlig for at så mange ønsket å stille opp for elva vår.

Som følge av at pukcellaksen har en to-årig livssyklus og oddetalls generasjonen er mest tallrik, er det ikke forventet innsig av store mengder pukcellaks i 2022. Det kommende året vil likevel benyttes til å forberede for nytt innsig i 2023, som spås å være enda verre enn 2021 sesongen.

Det er utarbeidet en rapport fra arbeidet som ble gjort i 2021. Denne ligger på elvelagets hjemmeside; [Rapport overvåkningsprosjektet 2021 og tiltak mot pukcellaks - reisaelva.no](#)

Figur 10: Hannpukcellaks fanget i Reisaelva. Karakteristisk pukkel på ryggen og svarte flekker på sporen. Foto: Reisa Elvelag.

Figur 11: Utsett av fiskefelle ved Styggøya i sone 1. Foto: Reisa Elvelag.

*Figur 11: Resultatet av ett garntrekk ved Galsomelen i forbindelse med utfisking av pukkellaks sommeren 2021.
Foto: Sigurd Sandmo*

6. Oppsynsvirksomhet

Fiskeoppsynet i Reisaelva er en kontrakt Reisa Elvelag lyser ut og det er selskapet Arktisk Geotek AS som har hatt ansvaret for gjennomføring av oppsynet i 2021. Reisa Elvelag inngikk kontrakt med Arktisk Geotek AS våren 2020 etter anbudskonkurranse. Tidligere periode ble oppsynet ledet av TURA AS.

Oppsynet for sesongen 2021 har bestått av 6 personer; Magnus Barmoen i tillegg til Hermann O. Hermansen, Joakim A. Olsen, Kent Hermansen, Hendrik Hermansen og Truls Bergmo. Magnus Barmoen har begrenset politimyndighet og har fungert som oppsynsansvarlig.

I henhold til avtale er det gjennomført oppsyn i perioden 1. juni til 15. oktober. Oppsynet er uniformert med egne refleksvester for fiskeoppsyn i sesongen, dette for å være godt synlig. I forkant og etterkant av sesong kan oppsynet foregå også uten refleksvest for å være mindre synlig for tyvfiskere på avstand. Oppsynet gjennomføres til fots, i elvebåt og i kano. I tillegg ble det testet ut bruk av drone for å observere utilgjengelige områder.

Hovedinntrykket er at sportsfiskeren i Reisaelva er en som fisker lovlig. De som er kontrollert har hatt både fiskekort og desinfisering i orden. Tabell 1 gir en oversikt over resultatet av oppsynsaktiviteten:

Kontrolltype	Reisa Elvelag
Kontrollerte fiskere	239
Informasjon	200 +
Inndragning	0
Beslag	0

Tabell 1: Oversikt over oppsynsaktiviteten 2021

Det er ikke kommet tips om garnfiske eller gjort beslag av garn på noen av oppsynsrundene i 2021. Oppsynet har likevel fått en rekke tips om ulovligheter både før, i og etter sesong. Flere av tipsene har vært såpass konkrete at oppsynet har valgt å rykke ut. Ingen er blitt tatt for ulovligheter, men det er observert mistenkelig aktivitet av personer som stemmer med mottatte tips.

Dessverre er det slik at oppsynet ikke har mulighet å kontrollere 85 km med lakseførende strekning kontinuerlig gjennom oppsynssesongen. Det er derfor utrolig viktig at det skapes gode holdninger blant brukerne av Reisaelva for å forhindre ulovligheter. Slik situasjonen til laksebestanden er i dag vil det å ta ut laks fra elven ved tyvfiske kunne få store konsekvenser for bestanden.

Oppsynsrapport for sesongen ble presentert for styret på styremøte 3. november 2021.

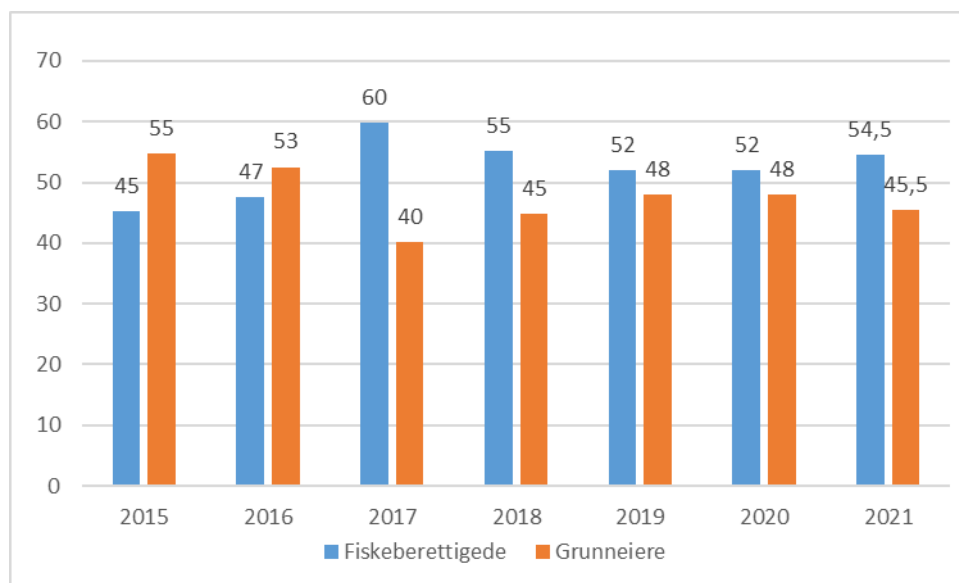
Figur 12: Oppsynet benytter også kano og elvebåt i sitt arbeid. Bilde tatt like ovenfor Nybrua i sone 4. Foto: Arktisk Geotek AS.

7. Salg av fiskekort

Reisa Elvelag har siden 2016 benyttet seg av www.scanatura.no for salg og formidling av fiskekort i Reisaelva. Dette systemet fungerer godt og har vært det beste alternativet på markedet med tanke på elvelagets kompliserte kortsystem. Scanatura som eies av Inatur vil trolig fases ut om noen år slik at alt vil gå gjennom portalen www.inatur.no. Eksempelvis selges Statskog sine kort i «Nerelva» (sone 4,6,7,8,9, og 10) via Inatur, slik at brukere av Reisaelva er også kjent med denne portalen. Hvilket system elvelaget skal ha i fremtiden er det ikke gjort noen vurdering på annet enn at for sesongen 2022 videreføres Scanatura-systemet. De senere årene har teknologiutviklingen virkelig skutt fart og det er flere leverandører som nå tilbyr gode fiskekortsystem. Det vil derfor være mulig å innhente tilbud fra flere.

Som følge av koronapandemien var det også i sesongen 2021 knyttet stor usikkerhet til kortsalget. I tillegg ble antallet fiskedøgn redusert med innføring av to fredningsdøgn hver uke og stengt sone 19. Antallet tilgjengelige kort var derfor lavere enn sesongen 2020. Utover i sesongen fikk også stengningen av elva fra 2. august naturlig nok konsekvenser for kortsalget.

Figur 13 viser den prosentvise fordelingen av fisket i Reisaelva mellom fiskeberettigede og grunneiere i perioden 2015-2021. Fordelingen viser faktiske uttatte kort per år, og ikke antall tilgjengelige kort.

Figur 13: Fordeling av uttatte kort grunneiere og fiskeberettigede

7.1. Innenbygds fiskeberettigede -bygdekortet

I 2021 var det mulig å løse forvaltningsavgift som ga tilgang til et visst antall kort å booke til ulike pris. Et kort til kr 300 som ga tilgang til inntil 20 fiskedøgn, et kort til kr 800 som ga tilgang på inntil 0-40 døgn og et som ga full sesong til kr 1 990. I tillegg var det mulig for barn mellom 12-16 år å løse ut forvaltningsavgift gratis. I fiskesesongen 2021 var det totalt 238 personer som løste ut forvaltningsavgift for fiskeberettigede. Disse ble

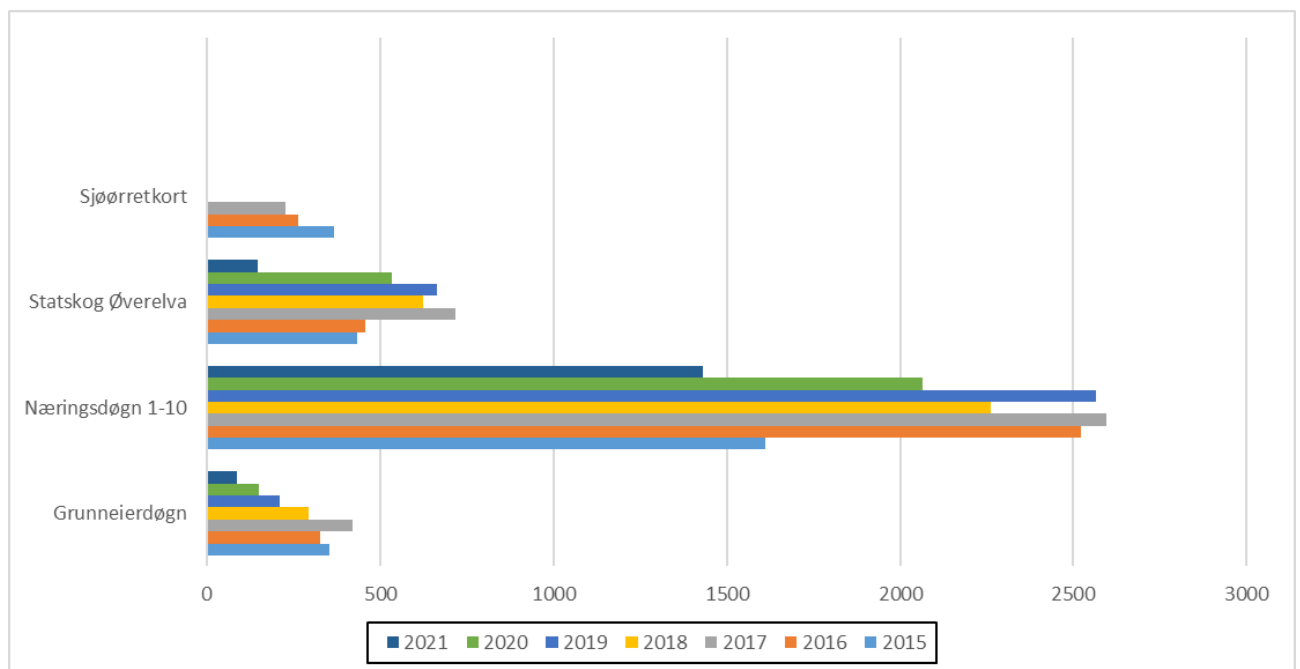
fordelt på 141 stk på 20 dagers kortet, 52 stk på 40 dagers kortet og 34 på full sesong. I tillegg var det 11 som kjøpte kort for 12-16 år. Antallet personer som løste ut kort var dermed på samme nivå som i fjor.

Totalt 238 fiskere løste ut 1 997 døgn av totalt 3 008 tilgjengelige døgn for fiskeberettigede. Av de tilgjengelige døgnene er 2 112 i laksesesongen fra 1. juli-2. august. Sesongen ble kortet ned etter midtsesongevalueringen. I sjøørretsesongen som var åpent fra 18. august -14. september var det tilgjengelig 896 fiskedøgn. Andelen kort som ble løst ut i 2021 var på 66,3 %, mot 63,4 % i 2020. Antallet tilgjengelige kort var redusert med 35,68 % fra 2020 til sesongen 2021. Nedgangen skyldes innføring av kraftigere restriksjoner, samt stengning av elva.

7.2. Salg av fiskedøgn og døgnkort

I fiskesesongen 2021 ble det tatt ut totalt 1 665 døgn av grunneiernes tilgjengelige 6 624 døgn. I laksesesongen var det tilgjengelig 5 280 fiskedøgn fra 1. juli -17. august. I perioden 2-17. august ble elven stengt. Enkelte hadde likevel rukket og tatt ut sine grunneierkort/næringskort og solgt disse før den avgjørelsen ble tatt. I sjøørretsesongen var det tilgjengelig 1 344 døgn. Uttak av fiskedøgn tilsvarer 25,1 %. Trekker man bort kortene som ble tatt ut og var tilgjengelig da elven var stengt tilsvarer uttaket ca. 36 % av tilgjengelig kort. Dette er rett under nivået i 2020 som var på 39,2 %.

Se figur 14 for oversikt over uttatte grunneier- og næringsdøgn i perioden 2015-2021. Som følge av at sjøørrettfisket fra 1-14. september organiseres på samme måte som laksefiske er døgnkort i denne perioden solgt som ordinære næringskort. Sjøørretkortene er derfor kun i perioden 2015-2017.

Figur 14: Viser antall uttatte grunneier- og næringsdøgn i perioden 2015-2021.

8. Elvelagets økonomi

Reisa Elvelag hadde i 2021 inntekter på kr 1 071 063. Dette er nedgang på nær 27 % fra 1 465 500 fra 2020. Fra 2019 og frem til i dag har inntektene gått ned med 42,7 %. Inntektene til elvelaget kommer i hovedsak gjennom innkreving av forvaltningsavgift på fiskekort og utgjorde kr 829 812,- i 2021. I tillegg til dette kommer tilskudd til prosjekter fra blant annet Miljødirektoratet og Statsforvalteren i Troms og Finnmark. I 2021 fikk elvelaget utbetalt kr 134 512,- i tilskudd til overvåkningsprosjektet, samt kr 20 000,- til tiltak mot mink. For bekjempelse av pukkellaks ble elvelaget tildelt kr 85 000,-. Totalt fikk elvelaget kr 259 512,- i tilskudd.

De største utgiftspostene i 2021 knytter seg til normal drift av laget. Dette er utgifter til styregodtgjørelse, sekretærtjenester, fiskeoppsyn, overvåkningsprosjektet, provisjon til Inatur/Scanatura og utbytte på salg av fiskekort. Driftskostnadene for Reisa Elvelag var i 2021 på kr 1 391 456,-. Dette er ca. på samme nivå som i 2020 (kr 1 403 395,-), da elvelaget gikk med et overskudd på kr 67 636.

Reisa Elvelag hadde i 2021 et årsresultat som viser et underskudd på kr 319 504,-.

Underskuddet i 2021 skyldes kraftig fall i inntekter gjennom salg av fiskekort. Før sesongen ble det vedtatt ytterligere innskjerpinger på fiskereglene noe som førte til at antallet fiskedager gikk ned og dermed reduksjon i tilgjengelige fiskekort. I tillegg ble elven stengt i perioden 2-17. august for å stoppe beskatningen av laks. Sesongen ble derfor betydelig kortet ned i forhold til et normalår.

En annen faktor som bidro til mindre inntekter, var prisingen av kortene for fiskeberettigede. Her falt inntektene alene med rett over 50 % fra kr 334 300,- i 2020 til kr 150 760 i 2021. Antallet fiskeberettigede som kjøpte kort var ca. det samme, men prisen for 20 døgn til kr 300 var trolig litt for billig. Koronapandemien spilte også inn på årets sesong slik at flere utenlandske turister ikke hadde muligheten å komme til Reisaelva. Dette har også hatt innvirkning på kortsalget.

Det at økonomien ville påvirkes som følge av nedgående laksebestand og det faktum at man var nødt til å innføre ytterligere restriksjoner var noe styret var klar over før sesongen. Kostnadsnivået på driften av elvelaget har ikke økt gjennom 2021. Styret ser aktivt på muligheter for å redusere kostnader for elvelaget i tiden fremover, da 2022 trolig ikke blir noe lettere økonomisk.

Regnskapet 2021 er revidert av Harald Erik Johannessen og Anton Severinsen.

Årsmeldingen er utarbeidet av daglig leder Hermann O. Hermansen og godkjent av styret i Reisa Elvelag:

Harry Fyhn

Magnus F. Berg

Knut Fredheim

Odd K. Kristiansen

Dag Åge Båtnes

Terje Nordberg

Svein Erik Andersen

Storslett, 11. mars 2022.